

VERSLAG DOORLICHTING

SBS ALBERREKE TE ANTWERPEN

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	6171
Instelling	SBS Alberreke Albertstraat 32 - 2018 ANTWERPEN
Beleidsverantwoordelijke	Ben VAN BULCK
Telefoonnummer	03 292 29 70
E-mail	alberreke@so.antwerpen.be
Website	www.stedelijkonderwijs.be/alberreke
Bestuur	AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen Frankrijklei 71_73 - 2000 ANTWERPEN
Scholengemeenschap	SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen - Frankrijklei 71_73 - 2000 ANTWERPEN
Centrum voor leerlingenbegeleiding	Stedelijk CLB Antwerpen Biekorfstraat 72 - 2060 ANTWERPEN
Start- en einddatum doorlichting	27/05/2024 - 30/05/2024
Inspectieteam	Johan DE BLESER Dirk JANSSENS

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	11
5	Respecteert de school de regelgeving?	13
6	Samenvatting	14
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	14
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	15
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	15
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	16
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	17

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Albertstraat 32 - 2018 ANTWERPEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. De hernieuwde visie is nog meer afgestemd op de input en de context van de school. Accenten zoals 'geborgenheid' en 'gelijke kansen' vinden breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. De school stimuleert door middel van interne leergemeenschappen en bijhorende procescoaches de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Ze stuurt haar visie bij waar nodig en gebruikt ze om deelvisies rond onder meer zorg, taalontwikkeling of ICT uit te distilleren. De schoolvisie dient - samen met de leerresultaten - als basis om nieuwe prioriteiten te kiezen.

Onderwijskundig beleid VOLGENS DE VERWACHTING De school geeft het onderwijskundig beleid vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Ze ondersteunt de teamleden door individuele nascholingen te stimuleren, teamgerichte navormingen te koppelen aan gekozen prioriteiten en deel te nemen aan relevante netwerken. De school creëerde een duidelijke overlegstructuur in functie van een gelijkgerichtere aanpak. Leren van en met elkaar via hospiteermomenten is nog een groeikans. Het is ook nog een uitdaging voor de school om de nodige mandaten toe te kennen voor de opvolging van de afspraken.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking systematisch en cyclisch. Ze heeft daarbij nadrukkelijk aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. De school deed ook al enkele gerichte bevestigingen van leerlingen en leraren. Het is een uitdaging om ook te blijven investeren in ouderbevestigingen. Kwantitatieve data gebruiken in functie van zelfevaluatie is een schoolkenmerk. Het is nog een groeikans voor de school om ook aspecten van de gewone klaswerking (brede basiszorg) systematisch en periodiek in kaart te brengen om zo meer te kunnen inzetten op een duurzame schoolontwikkeling.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING De school werkt al sterk datageletterd. Ze evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. De school durft nog te weinig harde data voorop te stellen als beoogd effect, zoals bijvoorbeeld voor de bijsturingen van haar leesbeleid. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners en benut nadrukkelijk de resultaten en effecten bij de leerlingen. Nieuwe evaluaties bouwen meestal verder op eerdere metingen. De evaluaties zijn betrouwbaar.

Borgen en bijsturen
VOLGENS DE VERWACHTING

De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is, al is het nog een groeikans om nog meer de effectieve zorgmaatregelen binnen de verschillende fases te capteren en te expliciteren. De school ontwikkelt systematisch doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Het is nog een uitdaging voor de school om de graduele opbouw van heel wat onderwijskundige of organisatorische aspecten verder te optimaliseren.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren hanteren voor kleuters met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. De klas- en zorgleraren vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuters. Observaties en eigen notities vormen de basis voor frequent intern overleg en onderlinge afstemming. Periodieke screenings in alle groepen dragen bij aan een accurate beeldvorming. Een verdere verfijning ervan gebeurt zonodig via de afname van een genormeerde toets of via extra observaties door andere betrokkenen. Overleg met de zorgcoördinator, onder meer tijdens multidisciplinair overleg (MDO), resulteert vanuit onderlinge afstemming in gerichte acties en interventies. De leraren spelen gericht in op de onderwijsbehoeften van de kleuters en stemmen in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af. De leraren volgen de effecten van het maatwerk op en sturen bij waar nodig. Een duidelijkere taakverdeling tussen klas- en zorgleraren biedt perspectieven om de doeltreffendheid van de begeleiding nog te verhogen.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen en focussen op een volledige, harmonische ontwikkeling van de kleuters. Kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes krijgen aandacht binnen de brede basiszorg. Leraren stellen realistische maar hoge verwachtingen aan de kleuters, waardoor ze zich erkend én uitgedaagd weten. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De leraren gaan positief om met diversiteit binnen de kleuterpopulatie en richten zich primair op taalverwerving, taalontwikkeling en taalverrijking om het samen leven en leren te faciliteren. Ze kunnen de brede culturele diversiteit nog sterker benutten als invalshoek voor het onderwijsaanbod. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden en stimuleren de zelfstandigheid en zelfsturing van de kleuters. De structurele aandacht voor de ontwikkeling van denkfuncties draagt hiertoe meer en meer bij. De leraren maximaliseren de tijd om te leren en ontwikkelen. Het team bevindt zich volop in de reorganisatie van de werking in de kleuterafdeling en in de startfase van de implementatie van een nieuw leerplan. Beide veranderingen dagen het team uit om de kwaliteit en effectiviteit van het kleuteronderwijs stapsgewijs te onderzoeken, te bespreken en (verder) te optimaliseren. Verdere onderlinge afstemming tussen samenwerkende klas- en zorgleraren en een versterking van de graduele opbouw kan de doelmatigheid van de onderwijsleerpraktijk nog verhogen.

**Effectieve feedback
VOLGENS DE VERWACHTING**

De leraren hebben een warm hart voor de kleuters. Ze geven geregeld positieve en ontwikkelingsstimulerende feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de kleuters. De leraren benutten korte meespeelmomenten en begeleide activiteiten om tijdens of direct na het leermoment feedback op het product of het proces te geven. Ze geven eveneens in toenemende mate feedback gericht op de zelfregulatie, onder meer vanuit de ontwikkeling van denkfuncties. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

**Leerlingenevaluatie
VOLGENS DE VERWACHTING**

De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De leraren gebruiken een persoonlijk observatiesysteem om de kleuters momentaan in hun ontwikkeling op te volgen en om het vervolgaanbod te bepalen. De periodieke registratie van de ontwikkeling in een screeningsinstrument brengt de brede ontwikkeling van de kleuters in kaart. De graduele opbouw ervan draagt bij tot een goede beeldvorming. Het gebruik van een taalscreeningsinstrument bij de oudste kleuters levert complementaire informatie over de vorderingen van de kleuters én over de effectiviteit van het onderwijsleerproces. De huidige evaluatiepraktijk biedt aldus ruime mogelijkheden om de vorderingen van kleuters in kaart te brengen, verschillen tussen en specifieke onderwijsbehoeften van kleuters te detecteren, te analyseren en te bespreken. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. Ook hier biedt de implementatie van het nieuwe leerplan de gelegenheid om de evaluatiepraktijk grondig af te stemmen op dit nieuwe doelenkader en om de functionaliteit van onder meer het kindvolgsysteem nog te verhogen.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
VOLGENS DE VERWACHTING

Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. De aanpak van anderstalige nieuwkomers binnen de brede basiszorg illustreert dit. Onder meer met overgangsgesprekken en frequent zorgoverleg vormen leraren zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. Daarbij is de school nog zoekende om talenten van leerlingen nog meer als hefboom voor hun verdere ontwikkeling te kunnen gebruiken. De leraren spelen gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerlingen en stemmen in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie erop af. Bij de vormgeving van de passende begeleiding heeft de school ook aandacht voor preventieve acties en groepsplannen. De school registreert de evolutie van haar leerlingen in een digitaal systeem. Het is een uitdaging voor de school om het gebruik en de toegankelijkheid ervan kritisch te bekijken, zodat het de dagelijkse klaspraktijk sterker kan ondersteunen. De leraren volgen de effecten van het maatwerk op en sturen bij waar nodig.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. Ze gebruiken het onderwijsleerpakket voldoende 'loyaal' om de cursorische opbouw van sommige leerinhouden niet te verstoren. Ze vervangen of passen sommige leerinhouden aan om het aanbod betekenisvoller te maken. Het expliciteren van doelen verschilt nog van leraar tot leraar. Het team zet sterk in op taalontwikkeling door veel te benoemen, te herhalen, open vragen te stellen, extra spreekkansen te creëren en heel wat extra leesinitiatieven te nemen. Door coöperatieve werkvormen in te zetten proberen de leraren het aanbod meer (inter)actiever te maken. De binnenklasdifferentiatie kan nog aan kracht winnen door meer rekening te houden met de instructiegevoeligheid van de leerlingen. De leraren besteden in toenemende mate aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze maximaliseren de tijd om te leren door zinvolle linken te leggen met andere leergebieden. De gerichte talige ondersteuning in de leergebieden 'Mens en maatschappij' en 'Wetenschappen en techniek' kan in enkele klassen nog aan kracht winnen.

Effectieve feedback
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren geven geregeld feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de leerervaringen van de leerlingen en in toenemende mate vanuit de doelen. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen, onder meer door kindgesprekken te organiseren. De school maakte duidelijke afspraken over het geven van constructieve feedback op de rapporten.

**Leerlingenevaluatie
VOLGENS DE VERWACHTING**

De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. Ze zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar en breed. Het team maakt gebruik van zowel eigen evaluaties als genormeerde toetsen. Ze analyseren de evaluaties en gebruiken die analyses om de klaspraktijk bij te sturen. De leraren betrekken in toenemende mate de leerlingen bij de evaluatie. Hun IK-rapport illustreert dit. De school maakt gebruik van gedifferentieerde evaluaties voor kinderen met specifieke onderwijsnoden. Het is nog een groeikans voor de school om duidelijker in kaart te brengen hoe moeilijk meetbare domeinen zoals luisteren/spreken en creatief schrijven geëvalueerd worden.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- * = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	●
Effectieve feedback	●	●
Leerlingevaluatie	●	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF